

**Hyvinvoinnin ja terveyden
edistämisen vuosikatsaus 2024**

- Kunnan tehtävänä on asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen. Tehtävää toteutetaan kunnan kaikissa palveluissa.
- Kuntalaisten hyvinvointia ja tehtyjä toimenpiteitä tulee seurata säännöllisesti ja laatia suunnitelma hyvinvoinnin edistämiseksi.
- Kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä toteutuneista toimenpiteistä on raportoitava valtuustolle vuosittain, minkä lisäksi valtuustolle on kerran valtuustokaudessa valmisteltava laajempi hyvinvointikertomus. Tyrnävällä laaja hyvinvointikertomus- ja suunnitelma 2021-2025 on hyväksytty valtuustossa 7.11.2022.

Hyvinvointisuunnitelman 2024 painopisteiksi valittiin:

- Lasten ja huoltajien mielen hyvinvointi ja arjen hallinta vahvistuu.
- Yksinäisyyden, syrjäytymisen, koulu-uupumuksen ja kiusaamisen ennaltaehkäisy yhteisöllisyyttä lisäämällä ja ainutlaatuisella nuorisotyöllä.
- Työpaikat ja asiointipalvelut ovat lähellä ja saavutettavissa sekä kunnassa että lähiseudulla. Mahdollistetaan olemassa olevien yritystonttien kehittäminen sekä kaavoitetaan uusia elinkeinotontteja hyviin sijainteihin.
- Toimiva julkinen liikenne. Yhteistyö palveluntuottajien ja kuntien välillä.
- Liikkuva kunta - ohjelma liikuttaa kuntalaisia mahdollisimman paljon ja monipuolisesti ja ohjaa kuntalaisia myös liikkumaan itsenäisesti.
- Harrastusmahdollisuuksien kehittäminen.
- Kuntalaisten kannustaminen tekemään ennaltaehkäiseviä arjen valintoja hyvinvoinnin edistämiseksi.
- Tyrnävän liikunta- ja ulkoilupaikkojen ja reitistöjen tunnetuksi tekeminen.
- Työllistymistä edistävien palvelumallien tehostaminen.
- Kunnan sähköiset kanavat osana aktiivista vuoropuhelua kuntalaisten kanssa.
- Lähiruoan tunnettavuuden ja käytön lisääminen niin kunnan ruokapalveluiden, matkailun toimijoiden kuin kuluttajienkin osalta.

Hyvinvointisuunnitelman 2024 toimenpide- ehdotuksiksi valittiin:

- Lasten ja huoltajien mielen hyvinvointi ja arjen hallinta vahvistuu yhteistyössä työllisyyspalveluiden, kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden, varhaiskasvatuspalveluiden, koulujen, seurakunnan ja lakeuden matalan kynnyksen palvelupisteen avulla. Pyritään tarjoamaan helposti saavutettavia harrastusmahdollisuuksia, palveluita, tapahtumia, palveluohjausta, neuvontaa ja tietoa kuntalaisille.
- Yksinäisyyttä, syrjäytymistä, koulu-uupumusta ja kiusaamista ennaltaehkäistään yhteistyössä koulujen, kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden, varhaiskasvatuspalveluiden, seurakunnan, etsivä nuorisotyön, lakeuden matalan kynnyksen palvelupisteen ja Pohteen terveystieteiden avulla. Pyritään tarjoamaan helposti saavutettavia ja yhteisöllisiä harrastusmahdollisuuksia, kohtaamispaikkoja, palveluita, tapahtumia, palveluohjausta, neuvontaa ja tietoa kuntalaisille.
- Asemakaava-alueiden yritystontit Tyrnävällä ovat monipuolisia ja taajama-alueilla sekä yritystoiminnan alueilla on vapaana olevia kehitettäviä yritystontteja. Yritystonttien julkista näkyvyyttä on parannettu tonttivarauspalvelun uudistuksen yhteydessä, ja tonttien näkyvyyttä kehitetään edelleen jatkuvasti. Toiminnalle sopivaa yritystonttia etsivä tai olemassa olevan yritystoiminnan muutoksien mahdollistavaa kehittämistä haluava toimija voi aloittaa keskustelun suoraan kunnan kanssa tai lähestyä tonttitarjonnan mahdollisuuksia Kehitysyhtiön kautta. Teknisen osaston, maankäytön suunnittelun ja tarvittaessa Kehitysyhtiön kanssa yhteistyössä etsimme tapauskohtaisesti tilanteeseen sopivimman ratkaisun.
- Jokainen valmistuva asemakaavamuutos osaltaan huomioi elinkeinotoiminnan harjoittamisen mahdollisuuksia aluekohtaisesti. Asemakaavoja valmistellessa tavoite on mahdollistaa yritystoiminnan tarpeita pitkän ajan tähtäimellä ja kaikilla asemakaava-alueilla on tarjolla tontteja elinkeinotoiminnalle. Tonttitarjonnan riittävyttä ja sen ajanmukaisuutta seurataan osana maankäytön suunnittelua. Kunnanhallitus on tehnyt päätöksen 17.4.2023 § 83 kirkonseudun asemakaavan päivityksestä, minkä käynnistyessä yhtenä keskeisenä tarkasteltavana kokonaisuutena on palvelujen vetovoimaisen sijoittumisen kautta elinkeinojen harjoittamisen tonttitarjonta ja yritystoiminnan mahdollistavien tonttien sijoittuminen kirkonkylällä.

Hyvinvointisuunnitelman 2024 toimenpide- ehdotuksiksi valittiin:

- Harrastusmahdollisuuksia kehitetään ja tehdään näkyväksi muun muassa Harrastamisen Suomen mallin, koulujen kerhotoiminnan, vapaan sivistystyön, 3. sektorin avulla ja koordinoinnin avulla.
- Elintapaohjausta toteutetaan yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Tyrnävän kunta on mukana myös Vertaistervarit –hankkeessa, jossa osallistujat saavat vertaistukea ja tietoa elintapamuutoksen tekemiseen ja ylläpitämiseen. Elintapa-ohjausta toteutetaan päiväkotien ja koulujen arjessa.
- Tekninen osasto tekee yhteistyötä sivistys- ja hyvinvointiosaston liikuntatoimen kanssa liikunta- ja ulkoilupaikkojen sekä reitistöjen tunnetuksi tekemisessä. Osastot laativat yhdessä kunnan internet-sivuille ja sosiaaliseen mediaan tulevan materiaalin ja luovat julkaisuaikataulun. Tarvittaessa tekninen osasto uusii liikunta- ja ulkoilupaikkojen ja reitistöjen kylttejä.
- Kunta osoittaa vuosittain talousarviossa valtuuston myöntämän määrärahan avustuksiin taloudellisen tilanteensa mukaisesti.
- Työllistymistä sekä nuorten kouluttautumiseen ja työhön kiinnittymistä edistetään monialaisella ja moniammatillisella työllisyyspalvelujen, oppilaitosten, etsivä nuorisotyöntekijän, 3.sektorin, Kelan ja Pohteen terveystyökalujen yhteistyöllä. Kaikille perusopetuksesta toiselle asteelle siirtyville oppivelvollisille löytyy sopiva jatkokoulutuspaikka.
- Hyvinvointitapahtumat ja sähköiset osallistumisen kanavat mahdollistavat kuntalaisten osallistumisen ja yhteisöllisen tekemisen. Kunnan nettisivujen päivitys ja ajantasainen viestintä. Kunnan viestintä tukee toteutettaviksi valittuja HYTE-toimenpiteitä osallistumalla tilaisuuksien markkinointiin, viestintään ja resurssien salliessa myös tilaisuuksien järjestämiseen.

Hyvinvointisuunnitelman 2024 toimenpide-ehdotuksiksi valittiin:

- Kunnan viestintä tukee medianäkyvyyden rakentamista Tyrnävän kunnan HYTE-työhön liittyvälle toiminnalle, asiakokonaisuuksille ja teemoille mm. mediatiedottamisen kautta.
- Lähiruoan näkyvyyttä parannetaan Arctic Food Lab verkostossa, jolloin lähiruoka saadaan kuluttajien tietoisuuteen. Tehdään syvällistä yhteistyötä Oulun Matkailu Oy:n kanssa, jonka avulla tyrnäväläiset matkailuyritykset ja matkailua tukevat yritykset ja toimijat saavat suuremman näkyvyyden niin kotimaan kun kansainvälisessä matkailussa. Lisäksi matkailu- ja niitä tukevien alojen yrityksiä kehitetään yhteisesti ja yritysکوhtaisesti, AFL yrityksiä kehitetään tarpeiden mukaan sekä VisitTyrnävä sivustoa ylläpidetään ja päivitetään.
- Ateriapalveluissa jatketaan hyväksi havaittuja keinoja. Mm. asiakasviestinnällä kerrotaan lähialueelta saatavista elintarvikkeista, joita käytetään ruuanvalmistuksessa. Kuuden viikon kiertävällä listalla on 3 lähiruokapäivää, joita korostetaan. Erilaisten teemojen ja kampanjapäivien avulla tuodaan tutuksi lähialueen tuottajien elintarvikkeita mm. lähiruokapäivä ja Suomalaisen ruuan päivä syyskuussa ja Vilkas Viikko helmikuussa. Seudullisen elintarvikehankintojen kautta on ateriapalveluissa mahdollista käyttää ja lisätä myös pientuottajien elintarvikkeita määrärahojen sen salliessa.

**Hyvinvointisuunnitelman
painopisteiden, tavoitteiden ja
toimenpiteiden arviointi**

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen varhaiskasvatuksessa

- Kunnallista varhaiskasvatusta on järjestetty päiväkodeissa sekä perhepäivähoidossa perheiden toiveiden ja tarpeiden mukaisessa laajuudessa.
- Perheet ovat voineet valita kunnallisen varhaiskasvatuksen sijaan myös yksityisen varhaiskasvatuspalvelun. Tyrnävän kunnan alueella toteutettua yksityistä päiväkotitoimintaa on tuettu palvelusetelillä ja perhepäivähoitoa yksityisenhoidontuen lisäksi kuntalisällä.
- Avointa varhaiskasvatustoimintaa on järjestetty Murron ja kirkonkylän alueella.
- Lasten oppimisen ja hyvinvoinnin tukemiseksi varhaiskasvatuksessa on tehty monialaista yhteistyötä eri toimijoiden kanssa (mm neuvola, terapeutit, sosiaali- ja terveystyö, kulttuuripalvelut, koulut, seurakunta)
- Kirkkomännikön päiväkodin rakennustyöt edenneet suunnitellusti.
- Kiusaamisen ehkäisemisen suunnitelma sekä yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma tehty kaikissa varhaiskasvatusyksiköissä.
- **Liikkuva ja lukeva kunta:** varhaiskasvatuksen yksiköissä on toteutettu erilaisia lapsille suunnattuja tapahtumia ja tempauksia.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen opetuspalveluissa

- Vanhempainvartit ja vanhempainillat sekä vanhemmille järjestetyt luokka-astekohtaiset tapahtumat.
- Kouluterveydenhoitajan saavutettavuus koululla on ollut hyvä. Terveystarkastukset ja 8. luokkalaisten terveystarkastukseen kuuluva MOVE-mittaus on toteutettu suunnitelmien mukaan.
- 8. luokkalaisten Terveellinen elämä -MOK ja 9. luokkalaisten Työelämä -MOK elämänhallintataitojen vahvistamiseksi.
- Lukuvuoden teema: monilukutaito ja kouluun kiinnittyminen.
- Koululla on lukuvuoden aikana pidetty useita LO-tuokioita, joissa on käyty läpi mm. vastuullista kännykänkäyttöä. Lisäksi on toteutettu "kännykätön päivä" -tempauksia.
- Ehkäisevää päihdetyötä on jatkettu yhteistyössä nuorisotoimen kanssa mm. kokemusasiantuntijoiden pitämien luentojen muodossa ja osallistumalla eurooppalaiseen koululaistutkimukseen nuorten päihteiden käytöstä.
- Yksinäisyyttä, syrjäytymistä ja koulu-uupumusta ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä on jatkettu muun muassa tukioppilas- ja oppilaskuntatoiminnan kautta ja erilaisilla opetusjärjestelyillä.
- Kiusaamisen ennaltaehkäisemistä on jatkettu Kiva-oppitunneilla ja puuttumalla tiukasti esimerkiksi leikkimielisiin nujakointeihin. Kevään 2023 Kiva-kyselyn ja Kouluterveyskyselyn perusteella kiusaaminen on vähentynyt entisestään.
- KV-hankkeet ovat lisänneet monikulttuurisuutta ja kasvattaneet suvaitsevaisuutta sekä rohkaisseet oppilaita kansainväliseen toimintaan ja itsenäistymiseen: Oppilasliikkuvuudet Saksaan ja Espanjaan (Barcelona ja Ibiza) sekä vierailijoiden vastaanottaminen (Tsekki, Espanja, Saksa ja Italia).
- Tiivis yhteistyö kunnan eri toimijoiden kanssa esimerkiksi: seurakunta, yrittäjät, Lions Club, 4H ja muut yhteisöt.
- Liikuntavälitunti ja liikuntavälinekioski, 4.luokkalaisten välkkäri-toiminta (vertaisohjaajia)
- Kunnan erilaisista harrastusmahdollisuuksista ja Tuu mukaan! -kerhoista tiedottaminen

Ja paljon muuta! Lue lisää hyvinvointikatsauksesta.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kulttuuripalveluissa

- Kunnan kulttuuritapahtumat ovat houkutelleet ihmisiä ja näkyneet mediassa, esim. Taiteiden yö elokuussa
- Kulttuuripalveluissa on pyritty kokeilemaan tapahtumien sekä näyttelyiden ym. yhteydessä avoimin mielin monenlaisia esiintyjiä ja eri taiteenlajeja, jotta tarjonta pysyy kiinnostavana ja tuoreena
- Osana kulttuurikasvatussuunnitelmaa on toteutettu ensimmäistä kertaa nelosluokkalaisille kokemukselliset Taidekokoelma-kierrokset, joissa tutustutaan kunnan taidekokoelmaan kunnantalolla ja Myllykirjastossa
- Yhteistyö Oulun taidemuseon kanssa on jatkunut (taidekokoelma ja viime vuonna saatu taidelahjoitus, esineiden kunnon arviointi/konservointi)
- Oulu 2026 yhteistyö; Perunagalleria2026 –hankehakemusta on työstetty eteenpäin, Tyrnävän kehitysyhtiö ja Tyrnävän kunta osahankkeen toteuttajina
- Kunnan näyttelytilan taidenäyttelytoimintaa on toteutettu laadukkaasti ja järjestelmällisesti, tavoitteena edelleen, että tilan tunnettuus nousee ja tila kiinnostaa laajasti
- Lakeuden alueen kuntien yhteistyötä on jatkettu edelleen: RL-rokki (alle 29-v. nuorille) aloitti Limingassa, järjestetään vuonna 2025 Tyrnävällä; Marrastulet-festivaalit joka kunnassa osana Oulu2026:n Valon Kuukautta; yhteinen veteraanijuhla kiertää vuosittain kunnasta toiseen
- Yhteistyötä on toteutettu Pohjois-Pohjanmaan museon kanssa (kotiseutu- ja museoyhdistyksen toiminta)
- Kesällä 2024 kahden viikon ajan kulttuuritoimella olivat kesäsetelinuoret Kesäsoittajina, vierailivat VaKan, KeVan ja vanhustyön yksiköissä

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kirjastopalveluissa

- Kuluvana toimikautena kirjasto on edelleen panostanut lasten ja nuorten kirjastotyöhön. Koulujen ja kirjaston välistä yhteistyötä ohjaa opetussuunnitelman liitteenä oleva Tyrnävän lasten ja nuorten kirjastopolku.
- Kirjasto tarjoaa kouluille kirjavinkkauksia
- Kirjaston henkilökunta on toteuttanut syksyllä 2023 ja keväällä 2024 Tyrnävän lasten ja nuorten kulttuuripolun mukaiset satutuokiot kaikille kuntamme varhaiskasvatusryhmille.
- Lukuviikolla järjestettiin ohjelmaa niin kirjastossa, kouluilla kuin varhaiskasvatuksen yksiköissäkin.
- Tyrnävän kunta on ollut mukana Kalajoen kaupungin koordinoimassa Kulttuurineuvontaa kirjastosta -hankkeessa, jossa on luotu matalan kynnyksen neuvontaa kulttuurihyvinvointipalveluiden pariin.
- Kipinää kirjastosta – erityisryhmien kirjastopalveluiden kehittäminen -hankkeen kautta kirjaston esteettömyyteen ja saavutettavuuteen on kiinnitetty erityistä huomiota.
- Asiaa Lakeudella- Asiantuntijaluentoja lakeuden lapsille -hankkeen aikana järjestetään Tyrnävän esikoululaisille ja ekaluokkalaisille tietokirjailijavierailu. Hankkeessa ovat mukana myös Lumijoki, Liminka ja Kempele. Hanketta hallinnoi Limingan kunta ja hankkeen käyttöaika on 1.4.2024-31.12.2025.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen liikuntapalveluissa

Tapahtumia ja toimintoja ajalta 1.1.-3.8.2024, joita liikuntatoimi oli järjestämässä:

- Hyvinvointitapaamisten (4 kpl) järjestäminen yhteistyössä Psoriasisliitto ry:n Vertaistervarit-hankkeen kanssa 20.2–26.3.2024.
- Ikiliikkuja-viikko 11.–15.3.
- Yleisöwebinaari auditoriossa 14.3.: Lisää voimaa vuosiin
- Hippohiihdot yhteistyössä Tyrnävän osuuspankin, Tyrnävän 4H-yhdistyksen ja Lions Club Tyrnävän kanssa.
- Ravinnosta vireyttä ja hyvinvointia ikääntyneelle liikkujalle -webinaarin etä katsomo auditoriossa 9.4.2024
- Kuljetus Ainot ja Reinot liikkeelle -tapahtumaan yhteistyössä Vanhus- ja vammaisneuvoston kanssa
- Hyvinvointiviikko (6.-12.5.2024)
- Maksuttomat InBody-kehonkoostumusmittaukset kuntalaisille
- Pyöräilyhaaste 6.-12.5.
- Unelmien liikuntapäivä 10.5.
- Roustinrannan ulkokuntoilupuiston avajaiset
- Tutustumiskäyntejä Roustinrannan ulkoliikuntapuistoon Rantaroustin koulun oppilaiden kanssa toukokuussa
- Tyrnävän kunnan lasten uimakoulu 3.-7.6.2024
- Palkin frisbeegolfradan avajaiset 19.6.2024
- Porrasjummat ikääntyneille touko-, heinä- ja elokuussa
- Kesällä jousiammuntakurssit lapsille yhteistyössä 4H:n kanssa Temmeksellä ja Kirkonkylällä
- Napero-liikkari perheille heinäkuussa Kuulammen liikuntahallissa (3 kertaa)

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen liikuntapalveluissa

- Tyrnävän kunnan verkkosivujen liikuntapaikkasivut uudistettiin vuonna 2023 helpommin luettavaan muotoon.
- Lapsille järjestettiin kesällä 2024 viiden päivän ajan uimakoulua Kempeleen virkistysuimala Zimmerarissa.
- Liikkuva kunta-ohjelman puitteissa on tarjottu työikäisille tyrnäväläisille maksuttomia Liikkuva aikuinen -vuoroja liikuntatiloihin.
- Yli 65-vuotiaille ja eläkeläisille järjestetään maksuttomia liikuntaryhmiä. Ohjatut seniorijumput ja ikääntyneiden kuntosaliryhmät on järjestetty viikoittain sekä Kirkonkylällä että Temmeksellä. Lisäksi eläkeläisille ja yli 65-vuotiaille kuntosalin käyttö on maksutonta.
- Tyrnävällä toimivat urheiluseurat järjestivät runsaasti harjoituksia ja kunnan avustamina ne liikuttivat harjoituksissaan 12 153 lasta ja nuorta vuonna 2023. Yhdistyksille jaettavia liikuntatoimen avustuksia oli jaettavana vuodelle 2023 yhteensä 18 000 €, josta perusavustuksen osuus oli 10 000 € ja kohdeavustuksen osuus 8 000 €.
- Yli 65-vuotiaille kunta tarjoaa seniorikortin Kempeleen virkistysuimala Zimmeriin hintaan 70 €/vuosi. Soveltavan liikunnan tarjonta löytyy Tyrnävän kunnan verkkosivuilta osoitteesta www.tyrnava.fi/soveltavaliikunta.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen nuorisopalveluissa

- Nuorisotyötä toteutettiin nuorisotilatoiminnan, koulussa tehtävää nuorisotyötä lautapeliin ja kahvittelujen merkeissä, erilaisten tapahtumien, aktiviteettien, retkien, jalkautuvan nuorisotyön sekä digitaalisen nuorisotyön keinoin.
- Nuorten kohtaamisia ajalla 3.8.2024.-2.8.2024 on ollut 6580.
- Uuden koulunuorisotyöhankkeen voimin nuorisotoimi kohdentaa resurssia myös alakoululle.
- Koululle tehty nuorisotyö näkyy myös siinä, että nuorisotilatoiminnan kävijämäärät ovat kasvaneet räjähdysmäisesti etenkin 3.-6.-luokkalaisten osalta.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen nuorisopalveluissa

- Elokuussa 2023 alkanut Mahdollisuuksia mukanaoloon mukuloille! -Läsnä olevaa nuorisotyötä tyrnäväläisessä kouluympäristössä nimisen hankkeen tavoitteena oli pyrkiä lisäämään yhteisöllisyyttä, vähentämään yksinäisyyden kokemuksia sekä lisäämään osallisuutta. Hankkeen tavoitteet saavutettiin ja tiiviin tiimityöskentelyn avulla kohtaamiset kouluilla moninkertaistuivat sekä etäkohtaamiset lisääntyivät.
- Nuorisotoimi sai aluehallintovirastolta myönteisen avustuspäätöksen hakemastaan koulunuorisotyöhankkeesta. Hanke Kohtaamisia koulupäiviin – nuorisotyötä nivelvaiheeseen starttasi käyntiin elokuussa. Hankkeen tavoitteena on kehittää koulunuorisotyötä alakoulun 3.–6.-luokkalaisten parissa ja vakiinnuttaa se luontevaksi osaksi kouluarkea.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen etsivässä nuorisotyössä

- Etsivä nuorisotyössä on tehty tiivistä yhteistyötä mm. nuorten aikuisten kuntouttavan työtoiminnan, perusnuorisotyön, sosiaalityön, mielenterveys- ja päihdepalveluiden, työllisyyspalveluiden ja oppilaitosten kanssa.
- Etsivä nuorisotyöntekijä on mukana kutsuntatilaisuuksissa Aikalisä! -ohjaajan ominaisuuksissa, haastatellen jokaisen kutsuntaikäisen nuoren.
- Etsivällä nuorisotyöntekijällä on ollut vuoden 2024 aikana 31 asiakasta, asiakkuuden kesto on vaihdellut asiakkaiden välillä suuresti, osa asiakkaista tapaa etsivää lyhyen aikaa, kun taas osa voi tarvita tukea pidempiaikaisesti
- Vuoden 2024 aikana 100% Tyrnävän etsivän nuorisotyön asiakastyytyväisyys kyselyyn vastanneista nuorista suosittelisi etsivää nuorisotyötä muille.
- Viikoittain on järjestetty Koivulakahvit Koivulassa, joka on ollut matalan kynnyksen kohtaamispaikka, jossa vertaistuen lisäksi nuori saa halutessaan tukea ja ohjausta omaan tilanteeseensa.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen teknisissä palveluissa

Puistot ja yleiset alueet

- Viheralueita on hoidettu hoitoluokkien mukaisesti varmistaen kuntalaisilla viihtyisät viheralueet. Kylän ilmeeseen on tuonut vaihtelua kesäkukkaistutukset.
- Tapulipuiston siltarakenteet korjattiin vuoden 2024 aikana. Tapulipuiston peruskorjaus on valmis
- Kunta osallistui itsenäisesti alkukesästä Miljoona roskapussia kampanjaan. Tämän avulla saatiin koko kylää siistimmäksi. Kunta vei roska-astioita kyläkeskuksen torille, Murtoon, Temmekselle ja Markkuulle.
- Hirvelän alueelle olevan omenapuiston toinen puoli istutettiin kesän aikana. Puistoon istutettiin omenapuiden lisäksi purppuratuomea ja kuusia.
- Maisemanhoitotoimenpiteitä on suoritettu mm. Murrossa ja Kotimetsässä. Hoitotoimenpiteinä ovat toimineet näkymäalueiden raivaukset ja huonokuntoisten puiden kaato.
- Murron Peuraniemen leikkipaikka jälleenrakennettiin lähelle entistä sijaintia. Leikkipaikan luonnollinen ja metsäinen tunnelma säilytetään.
- Kunnantalon aukion viihtyisyyttä lisättiin kukkaistutuksen ja penkein.
- Hirvelän alueelle asennettiin katuvalaistus.

Liikuntapaikat

- Liikuntapaikkoja on aloitettu inventoimaan osana laajempaa liikuntapaikkojen kehittämissuunnitelmaa.
- Kirkonkylän ja Temmeksen kuntosalien välineistön päivitys on alkanut ja Temmeksen kuntosalilla suoritetaan lisäksi pintojen kunnostusta.
- Palkin frisbeegolf-radan avajaisia vietettiin loppukesästä. Rata oli myös talvikäytössä talkoolaisten toimesta.

Ruokapalvelut

- Kouluissa ja päiväkodeissa tarjotaan lounaalla joka päivä lautasmallin mukainen ateria. Salaattipöydän tarjonnassa otetaan huomioon satokauden kasvikset, juurekset ja hedelmät.
- Saatuja palautteita on käytetty koulu- ja päiväkotiruoan ja ruokailun kehittämisen tukena.
- Vuonna 2023 Ateriapalveluiden elintarvikkeiden kotimaisuusaste oli 84 %. Juurekset, kasvikset ja leipomotuotteet tulevat Pohjois-Pohjaamaalta ja niitä on tarjolla päivittäin.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen hallinnon ja kehittämisen osastolla

- Elinkeinojen kehittämisen ja viestinnän palvelualue on osallistunut aktiivisesti vuosikellon mukaisten tapahtumien suunnitteluun, viestintään ja järjestämiseen. Lisäksi elinkeinojen kehittämisen ja viestinnän palvelualue on mukana Oulu2026-kulttuuripääkaupunkihankkeeseen sekä matkailun edistämiseen liittyvissä hankkeissa ja toimenpiteissä.
- Digitaalisten kanavien tavoitavuutta on kehitetty systemaattisesti siten, että tavoitamme laskennallisesti Metan kanavissa nykyisin keskimäärin joka toisen tai joka kolmannen kuntalaisen vuoden jokaisena päivänä.
 - Lisäksi neljä kertaa vuodessa kuntalaisille suorapostitetun, julkisena tiedotteena jaettavan kuntatiedotteen kautta on pyritty entisestään kasvattamaan tärkeiden ajankohtaisten aiheiden tavoitavuutta erityisesti ikäihmisten ja digitaalisia kanavia vähän käyttävien kuntalaisten piirissä.
- Tarjoamme myös yhdistystoimijoille sekä tärkeille kuntalaisille palveluja tuottaville sidosryhmille (mm. Pohde, Lakeuden EKO, urheiluseurat, kyläyhdistykset) mahdollisuuden ilmoittaa yleishyödyllisistä asioista maksuttomasti kuntatiedotteessamme ja Tyrnävän kunnan digitaalisissa kanavissa.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen työllisyyspalveluissa

- 1.3.2021 käynnistyneet työllisyyden kuntakokeilut päättyvät 31.12.2024. Julkisten työvoimapalveluiden järjestämisvastuu siirtyy kokonaan valtiolta kunnille 1.1.2025 ja työvoimapalveluista tulee kunnan peruspalvelua.
- Laajan hyvinvointisuunnitelman 2021 - 2025 yksi tavoitteista on työllisyyden kuntakokeilussa onnistuminen ja moniammatillisen yhteistyön jatkaminen hyvinvointialueen kanssa.
 - Moniammatillinen yhteistyö on onnistunut erinomaisesti myös hyvinvointialueuudistuksen nivelvaiheessa. Pienessä kunnassa asiakkaan asioissa työskentelevät asiantuntijat on ollut helppo saada saman pöydän ääreen. Moniammatillinen yhteistyö on vienyt asiakkaiden asioita eteenpäin.
- Tiivis yhteistyö ja asiakasohjaus Lakeuden Sillat –hankkeeseen sekä virtuaaliklubi Virkkuun.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen yrityksissä

- Tyrnävän Kehitys Oy on Tyrnävän kunnan 100 % omistama elinkeinon kehittämiseen perustettu yritys. Yhtiön tehtävänä on toimia Tyrnävällä toimivien, alkavien ja tänne sijoittuneiden yritysten tukena yritysten kaikissa tilanteissa. Tyrnävän Kehitys Oy:n palvelut ovat maksuttomia.
- Tyrnävän Kehitys Oy tekee yhteistyötä Yrittäjäjärjestön kanssa. On järjestetty tapahtumia, joissa yrittäjät tapaavat toisiaan, tapaamisia tietyillä teemoilla yrittäjyyden kehittämisessä.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen yhdistyksissä

- Yhdistyksillä on merkittävä rooli kunnan elinvoiman ja kuntalaisten hyvinvoinnin edistäjinä, sillä yhdistykset järjestävät kuntalaisille mm. kerho- ja vertaistoimintaa, liikuntapalveluja, kulttuuritoimintaa, tapahtumia ja tilaisuuksia ja tukevat näin kunnan yhteisöllisyyttä ja osallisuutta.
- Yhdistyksillä ja kunnalla on sama päämäärä: kuntalaisten hyvinvoinnin tukeminen ja ennaltaehkäisevien toimintojen tuottaminen.
- Yhteiseen päämäärään pääsemiseksi kunta haluaa tukea yhdistystoimintaa:
 - ✓ tarjoamalla maksuttomia tiloja yhdistysten käyttöön
 - ✓ maksamalla järjestöavustuksia vuosittain (liikunta-, nuoriso-, kulttuuri ja toiminta-avustukset sekä tapahtuma-avustukset)
 - ✓ tukemalla yhdistysten toimintaa nimetyn järjestöyhdyshenkilön avulla
 - ✓ ottamalla yhdistykset mukaan kunnan toimintojen suunnitteluun
 - ✓ viestimällä yhdistysten toiminnasta kuntalaisille sekä
 - ✓ kutsumalla yhdistykset säännöllisesti koolle keväällä ja syksyllä
- ✓ Lisäksi Tyrnävän kunnan ja kylien yhteistyömalli tukee kylien palvelujen säilyttämistä ja kehittämistä.

Tilannekuvaus/avainlukuja 2023-2024

- Tyrnävän kunnan väkiluku on 6525 henkilöä (Sotkanet, 2023). Väkiluvun muutos edellisestä vuodesta (2022) on -0,56%.
- Ulkomaalaisten kansalaisten osuus väestöstä on 0,6%. Vieraskielisiä on yhteensä 65 (Power Bi, 2023)
- Tyrnävälle perustettiin uusia yrityksiä vuonna 2023 35 kappaletta. Vuonna 2023 lopettaneita yrityksiä oli 23 kappaletta (Tilastokeskus, 2024).
- Tarkastelujaksolla 8/2023 - 8/2024 työttömyysaste on ollut matalimmillaan elokuussa 2023 (6,6%) ja korkeimmillaan heinäkuussa 2024 (9,4%). (TEM)
- Elokuussa 2023 työnhakijoita oli työllisyyden kuntakokeilussa 187 ja samalla tarkastelujaksolla vuonna 2024 216. Te-palveluissa vastaavat luvut ovat 148 ja 161 (TEM-tilasto).
- Tarkastelujaksolla 8/2023 - 8/2024 alle 25-vuotiaita työttömiä työnhakijoita on ollut vähiten lokakuussa 2023 8,2%, ja eniten heinäkuussa 2024 16,1%.
- Tyrnävän kunta työllisti vuonna 2024 71 nuorta kesätyöntekijää kunnan eri yksiköihin. Kesäyrittäjästä sai 30 4H-yrittäjää.
- Palkkatukitoissa on vuonna 2024 ollut yhteensä 17 henkilöä.
- Vuonna 2022 Tyrnävän kunnan koulutustasomittain on ollut 359,5 ja vuonna 2023 364,9. Koko maan vastaavat luvut ovat 391.3 ja 396.2 8 (Sotkanet).
- Koulutuksen ulkopuolelle jääneiden 17-24-vuotiaiden prosenttiosuus vastaavan ikäisestä väestöstä oli vuonna 2022 6,2% (29 henkilöä).
- Jatkokoulutuksista (2024) lukioon sijoittui 56, ammatillisiin oppilaitoksiin 77, TUVAAN ja TELMAAN 9 sekä muihin valmistaviin koulutuksiin 20 nuorta (koulun tilastot).
- Lasten pienituloisuusaste (2022) on Tyrnävällä korkeampi (16,7%) kuin Pohjois-Pohjanmaalla (13,1%) ja koko maassa keskimäärin (11,7%). Sotkanet.
- Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneiden 25 - 64-vuotiaiden osuus /1000 vastaavan ikäistä henkilöä kohti on kasvanut edelleen myös vuosien 2022 ja 2023 välisenä aikana kuten koko maassa. Vuonna 2022 luku oli 40,5 ja vuonna 2023 44,5.
- Työkyvyttömyyseläkettä vuoden 2023 lopussa saaneiden 25 - 64-vuotiaiden osuus prosentteina vastaavan ikäisestä väestöstä on puolestaan pysynyt samana (6,7%). Vastaavat luvut ovat Pohjois-Pohjanmaalla 7,7% ja koko maassa 6%.
- Täyttä kansaneläkettä saaneiden 65 vuotta täyttäneiden osuus prosentteina vastaavan ikäisestä väestöstä on ollut vuonna 2021 1,3, vuonna 2022 1,4 ja vuonna 2023 1,4. Vastaavat luvut Pohjois-Pohjanmaalla ovat 1,9 (2021), 1,8 (2022) ja 1,7 (2023).
- Poliisin tietoon tulleiden väkivaltarikosten eli henkeen ja terveyteen kohdistuneiden rikosten osuudet tuhatta asukasta kohti kasvoivat vuosien 2021 (1,4%) ja 2022 (4,3%) välisenä aikana huomattavasti, mutta laskivat jälleen vuonna 2023 (2,6%) muutosprosentin ollessa -39,53. Rikosten osuus tuhatta asukasta kohti on ollut kokoajan kuitenkin matalampi kuin Pohjois-Pohjanmaalla (6,3%) ja koko maassa (7,8%) keskimäärin. Sotkanet.
- Poliisin tietoon tulleet omaisuusrikokset / 1000 asukasta kohden ovat nousseet vuosien 2022 ja 2023 välisenä aikana. Omaisuusrikoksia oli vuonna 2022 6,4 ja vuonna 2023 8,1. Pohjois-Pohjanmaalla omaisuusrikoksia / 1000 asukasta kohden oli vuonna 2023 34,4 ja koko maassa 44,9.

Hyvinvointisuunnitelma 2025

HYVINVOINTISUUNNITELMA VUODELLE 2025

- Vahvistetaan Tyrnävä brändiä -mukavan arjen kotikuntaa - asumisen- ja työnantajamielikuvan näkökulmasta.
- Tyrnävän Kehitys Oy kehittää Tyrnävän elinkeinonpalveluja kokonaisvaltaisesti.
- Kulttuurihyvinvoinnin vahvistaminen.
- Lukeva kunta -ohjelman tavoitteena Tyrnävällä on edistää ja innostaa kaikenikäisten lukuharrastusta ja lukutaitoa, pääpaino on lapsissa ja nuorissa, mutta myös muut ikäryhmät huomioidaan.
- Kannustetaan terveellisiin elämäntapoihin. Lähiruoan käytön lisääminen kunnan ruokapalveluissa.
- Liikkuva kunta - ohjelman tavoitteena on liikuttaa kuntalaisia mahdollisimman paljon ja monipuolisesti ja ohjata kuntalaisia myös liikkumaan itsenäisesti.
- Harrastusmahdollisuuksien kehittäminen.
- Kiinnostavat ja mielekkäät liikunta- ja ulkoilupaikat.
- Kyläympäristöjen viihtyvyyden ja esteettisyyden edistäminen.
- Tarjoamme terveet ja turvalliset tilat oppimiseen ja varhaiskasvatukseen.
- Erilaisten turva-, tunne- ja vuorovaikutustaitojen opetuksen tehostaminen oppilaiden ikätaso huomioiden.
- Yksinäisyyden, syrjäytymisen ja köyhyyden ehkäiseminen.
- Yhteisen toimintakulttuurin luominen kiusaamisen ehkäisemisessä.
- Osallisuus- ja järjestöyhteistyötä vahvistetaan

Tulevia toimenpiteitä

- Kirkkomännikön koulun tontille valmistuu tammikuussa 2025 uudisrakennus varhaiskasvatuksen, opetus- ja kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelujen tarpeisiin. Tavoitteena muunneltava, energiatehokas, terveellinen ja turvallinen rakennus.
- Oulu 2026 yhteistyö; Perunagalleria2026 –hankehakemus
- Lakeuden alueen kuntien yhteistyötä on jatkettu edelleen: RL-rokki (alle 29-v. nuorille) aloitti Limingassa, järjestetään vuonna 2025 Tyrnävällä; Marrastulet-festivaalit joka kunnassa osana Oulu2026:n Valon Kuukautta; yhteinen veteraanijuhla kiertää vuosittain kunnasta toiseen
- Asiaa Lakeudella- Asiantuntijaluentoja lakeuden lapsille -hankeen aikana järjestetään Tyrnävän esikoululaisille ja ekaluokkalaisille tietokirjailijavierailu. Hankkeessa ovat mukana myös Lumijoki, Liminka ja Kempele. Hanketta hallinnoi Limingan kunta ja hankkeen käyttöaika on 1.4.2024-31.12.2025.
- Liikuntapalveluilla pyritään tukemaan kaikkien kuntalaisten hyvinvointia tarjoamalla monipuolisia harrastusmahdollisuuksia, osallistumalla liikunnallisten tapahtumien järjestämiseen, nostamalla esiin valtakunnallisaliikunnallisia teemaviikkoja, tukemalla paikallisten yhdistysten toimintaa ja jakamalla tietoa liikunnan terveyshyödyistä.

- Nuorisopalveluiden tavoitteena vuodelle 2025 on keskittää kirkonkylällä nuorisopalvelut Koivulaan ja tavoittamaan nuoria enemmän nuorisotiloilla. Kesäkuussa 2024 päättyneen koulunuorisotyöhankkeen avulla tavoitimme yläkoululla paljon nuoria toiminnoissamme ja pyrimme jatkamaan hyviä käytänteitä myös yläkoululle hankkeen loputtua. Uuden koulunuorisotyöhankkeen avulla pyrimme tehostamaan nuorisotyötä myös alakoululle ja juurruttamaan nuorisotoimen työskentelyä kouluympäristöön. Näiden tavoitteiden myötä vastataan lasten ja nuorten yksinäisyyden ja syrjäytymisen ennaltaehkäisyyn sekä lisätään osallisuutta ja yhteisöllisyyttä.
- Etsivä nuorisotyön suunnitelmia vuodelle 2025: Jatketaan olemassa olevia toimintoja, yksilöohjauksia ja verkostoyhteistyötä. Sen lisäksi kehitetään ja suunnitellaan uudenlaista yhteistä ryhmämuotoista toimintaa esimerkiksi perusnuorisotyön kanssa sekä mahdollisesti jatkaa Kuulammen koululla tehtävää matalan kynnyksen kohtaamista työparina nuorisotyöntekijä. Uudenlaiset yhteiset ryhmätoiminnot Rantalakeus alueen etsivien kanssa asiakkaille esimerkiksi kulttuurin ja liikunnan teemoilla. Yhteinen Nuotta valmennus tulossa Rantalakeus alueen etsivien asiakkaille. Tavoitteena kehittää teemamuotoista ryhmätoimintaa esimerkiksi kulttuuriohjaajan kanssa.

- Uudenlaista kurssimuotoista toimintaa on ollut suunnitteilla myös Marttojen ja nuorten aikuisten kuntouttavan työtoiminnan kanssa yhteistyössä. Tavoitteena on, että Martat tulisivat vetämään ensi vuonna (2025) ARKI SUJUVAKSI- kurssin yhteisesti etsivän ja kuntouttavan työtoiminnan asiakkaille, kurssin sisältö on 4 tapaamiskertaa, jotka rakentuvat arjen taitojen ylläpitämiseen: ruoka, ravinto, pyykkäys, talousasiat.
- Ateriapalveluiden henkilöstö yllä pitää ammattitaitoa erilaisten koulutusten kautta. Osastojen kesken jatketaan yhteistyötä esimerkiksi yläkoulun osalta ruokalapalavereissa ja päiväkotien kanssa yhteistyöpalavereiden muodossa.
- Viestintä on syksystä 2021 alkaen systemaattisesti rakentanut medianäkyvyyttä kuntamme lukutaitotyölle ja Kuulammen koululla kehitetylle TAVOITA-mallille siten, että tiedotus- ja mediatyö on kumuloitunut Tyrnävän kunnalle toistuvaksi valtakunnalliseksi medianäkyvyydeksi laadukkaisiin kouluihimme liittyen. Laadukkaat lähipalvelut, kuten vuonna 2024 Pisa 2022 -menestystäkin saaneet koulumme, nähdään kuntamme keskeisinä kilpailuvaltteina veto- ja pitovoimaa kehitettäessä.
- Yhdistykset järjestävät kuntalaisille mm. kerho- ja vertaistoimintaa, liikuntapalveluja, kulttuuritoimintaa, tapahtumia ja tilaisuuksia ja tukevat näin kunnan yhteisöllisyyttä ja osallisuutta.
- Tyrnävän Kehitys Oy:n tehtävänä on toimia Tyrnävällä toimivien, alkavien ja tänne sijoittuneiden yritysten tukena yritysten kaikissa tilanteissa.
- TE24-uudistuksen myötä sekä henkilö- että yritysasiakkaiden työvoimapalveluista tulee osa jokaisen kunnan lakisääteisiä tehtäviä. Uudistus tuo palvelut lähemmäs kuntalaisia, mikä lisää työvoimapalvelujen saavutettavuutta ja vaikuttavuutta. Työvoimapalvelujen avulla henkilö- ja yritysasiakkaat saavat neuvontaa ja ohjausta työnhakuun ja työntekijöiden rekrytointiin sekä osaamisen kehittämiseen.

